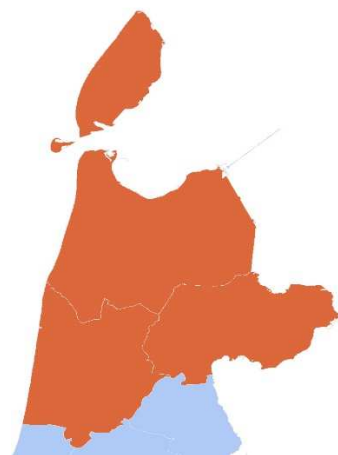

Concept-Evaluatie

JeugdzorgPlus in Antonius

1 januari 2021 – 31 december 2021

Bestuurlijk trekkers	Ron de Haan, Mary van Gent en Marjon van der Ven
Van	bovenregionale ambtelijke werkgroep JeugdzorgPlus
Datum	11 maart 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting & Conclusie

1. Inleiding

- a. De opdracht voor Horizon
- b. Het JeugdzorgPlus-traject van Horizon
- c. Algemene informatie

2. De transformatiebeweging van de JeugdzorgPlus

2.1 Minder gesloten JeugdzorgPlus in vorm en werkwijze

- a. Aantal plaatsingen
- b. Minder gesloten JeugdzorgPlus in fysieke vorm
- c. Minder geslotenheid in werkwijze
 - Integraal behandel- en dagprogramma tijdens fase 1
 - Integraal behandelprogramma tijdens fase 2
 - Intensieve ambulante behandeling
 - Intensieve gezinsbehandeling
 - Specialistisch aanbod door een andere instelling
 - Studio's
 - Therapeutische gezinsvormen
 - JouwZorgPlus-groep
 - Onderwijszorgtrajecten
- d. Openbare orde en veiligheid

2.2 JeugdzorgPlus met verbinding met het eigen netwerk

- a. Betrokkenheid van de JIM
- b. Betrokkenheid van het netwerk en de omgeving

2.3 JeugdzorgPlus als integraal onderdeel van de jeugdhulpketen

3. Financiën

4. Conclusie

- 4.1 Transformatiedoelstellingen
- 4.2 Speerpunten voor 2022
- 4.3 Tot slot

Bijlage: De opdracht aan de hand van de inkoopdoelstellingen

Samenvatting & Conclusie

Voor u ligt de evaluatie JeugdzorgPlus van 1 januari tot en met 31 december 2021. Deze evaluatie is opgesteld door de ambtelijke werkgroep JeugdzorgPlus op basis van kwantitatieve contractmanagementdata en kwalitatieve gesprekken met Horizon.

2021 is het derde jaar van Horizon in de regio Noord-Holland-Noord. Het is ook het jaar dat Corona en de maatregelen volop aanwezig waren in de samenleving. Het heeft een belemmerend effect gehad op de uitvoering en ontwikkeling van JeugdzorgPlus en de jeugdigen die er verblijven. Het is complex om het netwerk te betrekken wanneer er maatregelen worden opgelegd die in het kader staan om juist het sociaal contact te isoleren. Ondanks dit feit zien we dat er hard is gewerkt aan de ontwikkeling van JeugdzorgPlus van Antonius. 2021 is ook het eerste jaar na de contractverlenging waarin we aanvullende afspraken hebben gemaakt middels een addendum. Zo is in het addendum gesteld dat de komende resterende twee contractjaren gezien worden als onderzoeksfase. In 2021 willen we duidelijkheid krijgen over de effectiviteit en kosten van de JeugdzorgPlus en dan met name fase 2. Om dit te monitoren zijn andere inkoopdoelstellingen opgesteld, waarmee we kwantitatief meten hoe ver we zijn met de transformatie. De transformatiedoelstellingen worden aan de hand van meer kwalitatieve gesprekken beoordeeld. In deze evaluatie leest u over de transformatiebeweging die NHN-gemeenten inzetten richting 0 gesloten plaatsingen in 2030.

Transformatiedoelstellingen

Er zijn drie transformatiedoelstellingen geformuleerd:

1. Lukt het ons om minder geslotenheid te creëren (zowel in aantal jeugdigen, maar vooral in één vorm en werkwijze minder gesloten)?
2. Lukt het ons om de JeugdzorgPlus te ontwikkelen als een voorziening waarbij de contacten met het netwerk van de jeugdigen zo goed mogelijk in stand blijven?
3. Lukt het ons om de JeugdzorgPlus als integraal onderdeel van een behandeling te zien, als een tijdelijke time out i.p.v. een last resort?

De eerste en tweede transformatiedoelstelling kan positief beantwoord worden. Gemeenten concluderen dat de beweging van minder instroom in de JeugdzorgPlus met een kortere verblijfsduur en een meer open karakter zich positief duurzaam ontwikkelt in de regio NHN. De instroom loopt sinds 2019 gestaag terug en de verblijfsduur in totaal (fase 1 en 2) is afgenomen. Hiernaast vinden we het een positieve ontwikkeling dat de JeugdzorgPlus in NHN steeds meer een 'open' karakter heeft; veiligheidsbeperkende maatregelen worden niet standaard maar meer op maat bij de jeugdige ingezet, de accommodatie heeft een meer open karakter en zowel de omgeving van Castricum als het netwerk van de jeugdige uit de regio wordt betrokken bij de behandeling. Ouders worden actief betrokken bij de behandeling en kunnen zelfs deelnemen aan het programma samen met hun zoon of dochter binnen de locatie Antonius. De methode JouwZorg wordt opgenomen in zowel de jeugdhulp als de jeugdrechtsketen in de regio NHN. De producten in fase 2 zoals afgesproken in het addendum zijn per 15 januari 2021 gerealiseerd.

Over de derde transformatiedoelstelling kunnen we aangeven dat de plaatsing in een gesloten voorziening nog onvoldoende als een integraal onderdeel van de behandeling wordt gezien. De NHN-gemeenten ervaren dat er stappen gezet worden maar dat er tegelijkertijd een langere adem nodig is om dit te bewerkstelligen. Antonius ontwikkelt in haar aanbod de aansluiting tussen jeugdigen, ouders, netwerk en onderwijs, tegelijkertijd zien we dat merendeel van de jeugdigen met een

spoedmachtiging worden geplaatst. De JeugdzorgPlus wordt hierdoor nog niet gezien als een tijdelijke time-out maar als een lastresort.

Conclusie

We zien dat er doorlopend stappen worden gezet in de transformatiedoelstellingen. Hierbij willen we wel melden dat door de corona pandemie beperkingen in de afgelopen 2 jaar zijn geweest. De coronamaatregelen zijn belemmerend geweest in het vinden van stage- en/of werkplekken, het was moeilijker om de omgeving van Castricum te betrekken en ook het vinden van een JIM tijdens de gesloten fase was lastiger.

We zijn echter ook kritisch op de uitvoering van de JeugdzorgPlus Antonius. De producten van fase 2 zijn onvoldoende gebruikt en ook de onderwijszorgtrajecten vragen om een verdere doorontwikkeling die voor jeugdigen meer resultaat opleveren.

We verwachten in 2022 meer resultaat op de volgende punten:

- Antonius heeft aangegeven dat zij zien dat ouders zich soms nog onwennig voelen in de deelname aan de behandeling. In de traditionele vorm van JeugdzorgPlus werd de jeugdige behandeld tussen gesloten muren, was de jeugdige langere tijd van huis en werden ouders minder betrokken bij de behandeling. De tegenbeweging is door Antonius ingezet. Dat vraagt van verwijzers (GI en wijkteams) dat zij ouders hierin meenemen. We verwachten van Horizon een proactieve inzet op verwijzers om hen mee te nemen in deze ontwikkeling zodat dit ook als zodanig wordt uitgedragen door verwijzers. Daar waar nodig kan Antonius hierin samenwerking zoeken met de gemeenten zodat het breed kan worden uitgedragen in het jeugdveld in NHN.
- De producten van fase 2 zijn nog relatief onbekend bij de GI en gemeentelijke toegang. De verwijzers geven de bepaling af van het zorgaanbod dat wordt ingezet. We verwachten van Horizon een proactieve houding om de verwijzers bekend te laten zijn met, en het belang te laten inzien van het zorgaanbod, de producten in fase 2.
- Dat niet alle jeugdigen passen binnen het vervolgaanbod van fase 2 vinden wij een zwak argument. Antonius heeft de opdracht het aanbod passend te maken. Wanneer dit niet het geval is, verwachten we dat zij onderzoek doen wat de reden hiervan is en hierop reageren door aanpassingen te realiseren. We doelen op de producten intensieve gezinsbehandeling en therapeutische gezinsvormen.
- Bijna alle jeugdigen worden geplaatst met een spoedplaatsing. Dit aantal willen we flink terugbrengen. Een spoedplaatsing heeft een grote impact op de jeugdigen en hun gezinnen en brengt het onrust op de groep JeugdzorgPlus. Antonius en de GI's hebben aangegeven dat zij onderzoek doen naar de oorzaken van het hoge percentage spoedplaatsingen. De NHN-gemeenten verwachten dat in er in 2022 een plan komt om het aantal spoedplaatsingen terug te kunnen dringen.
- Het realiseren van onderwijszorgtrajecten is complex. Dit heeft o.a. te maken met de vele spelers in het veld die betrokken zijn en moeten aanhaken, en de wijze van financieren. Willen we een doorlopende leerlijn van onderwijs voor jeugdigen in de JeugdzorgPlus realiseren dan is het borgen van de integraliteit van onderwijs en jeugdhulp een onmisbare schakel. Het ministerie van OCW en VWS, de regionale samenwerkingsverbanden, Antonius

en gemeenten hebben hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In 2022 gaan deze partijen zich inzetten om de borging van onderwijszorgtrajecten te realiseren.

- Binnen het huidige contract staan NHN-gemeenten toe dat 10-15% van de jeugdigen elders dan in Antonius geplaatst wordt. De reden van deze plaatsingen buiten de regio is dat de problematiek van sommige jeugdigen complexe veiligheidsvraagstukken bevatten en niet passend is voor de 'open' vorm van gesloten jeugdzorg die Antonius biedt. Voor de langere termijn vinden gemeenten buitenregionale plaatsingen onwenselijk. Via het Thuis voor Noordje worden er in de provincie Noord-Holland plannen ontwikkeld om ook de jeugdigen met zeer complexe veiligheidsvraagstukken in onze provincie op te vangen. We streven naar een zoveel mogelijk passende vorm van jeugdhulp en zo nabij mogelijk van het netwerk van de jeugdige.

De NHN-gemeenten realiseren zich dat de producten in fase 2 relatief 'jong' zijn. Het vraagt om een constante doorontwikkeling om het aanbod passend te maken op de vraag van jeugdigen en ouders. Hiervoor krijgt Horizon gelegenheid. Om de beweging naar minder instroom, meer open karakter, kortere verblijfsduur en meer participatie van jeugdige, ouders en het netwerk te realiseren, hebben ook gemeenten en het gehele domein van jeugdhulp een verantwoordelijkheid. Horizon hoeft dit niet alleen te doen.

1. Inleiding

Deze evaluatie JeugdzorgPlus is opgesteld met als doel de colleges en gemeenteraden van de zeventien Noord-Holland-Noord-gemeenten te informeren over de stand van zaken van de JeugdzorgPlus aan de hand van de transformatieopgave en de inkoopdoelstellingen. De transformatieopgave bevat een inhoudelijke evaluatie waarin de belangrijkste ontwikkelingen in het veld worden geëvalueerd. Voor de evaluatie van de inkoopdoelstellingen geven de NHN-gemeenten een analyse op basis van de kwantitatieve data die van Horizon zijn ontvangen. Deze kwantitatieve data treft u aan in de bijlage.

a. De opdracht voor Horizon

In de inkoopstrategie is gesteld dat NHN-gemeenten de ambitie hebben dat in 2030 geen enkele jeugdige meer JeugdzorgPlus nodig heeft. De JeugdzorgPlus is immers een zeer intensieve vorm van jeugdhulp waarbij een jeugdige tijdelijk van zijn/haar vrijheid beroofd wordt. De JeugdzorgPlus staat echter niet op zichzelf. Om deze ambitie te behalen is het belangrijk om naar de hele keten van de jeugdhulp te kijken, dat wil zeggen: naar het volledige voorveld (preventie) en de uitstroom vanuit de JeugdzorgPlus.

Het addendum

In het addendum, dat op 4 februari 2021 van kracht ging, is gesteld dat de resterende contractperiode bedoeld is als onderzoeksfase. Het jaar 2021 wordt gezien als het jaar waarin Horizon duidelijkheid geeft over de effectiviteit en kosten van met name fase 2. Gemeenten hebben met het addendum stevig ingezet op het realiseren van de diensten uit fase 2 en op goede monitoring. Horizon heeft aan deze opdracht voldaan, waarbij wel opgemerkt moet worden dat door het lage aantal jeugdigen de conclusies over fase 2 meer als indicatief gezien moeten worden.

b. Het JeugdzorgPlus-traject van Horizon

Horizon maakt in het JeugdzorgPlus-traject onderscheid tussen twee fasen te weten:

- Fase 1: JouwZorg in geslotenheid van Antonius – gemiddeld 3-4 maanden
- Fase 2: De vervolgzorg door de inzet van andersoortige behandeling zonder gesloten machtiging maar onder zorgregie van Horizon – gemiddeld 3-5 maanden

Tabel 1. Fasering JeugdzorgPlus-traject van Horizon		
Fase 1 3-4 maanden	Fase 2 (volledig gerealiseerd per 15-1-2021) 3-5 maanden	Fase 3
Geslotenheid in Antonius	Drie studio's en één appartement in Antonius	Uitstroom
	Intensieve ambulante behandeling door een multidisciplinair team	
	Specialistisch aanbod door andere aanbieders onder zorgregie van Horizon	
	Therapeutische gezinsvormen	
	Intensieve gezinsbehandeling op twee locaties in Hoorn	
	JouwzorgPlus op Antonius	
	Onderwijzorgtraject	

c. Algemene informatie

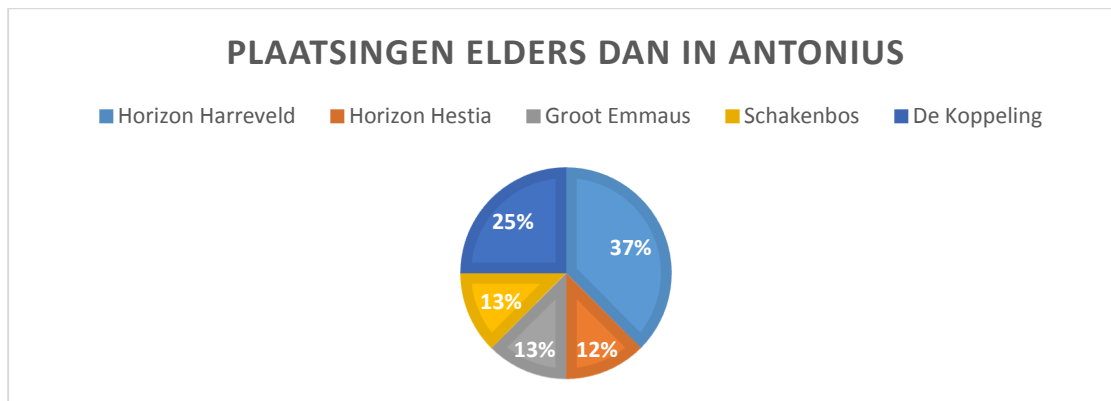
In onderstaande tabel wordt het aantal jeugdigen uit Noord-Holland-Noord dat in de periode 1 januari 2021 – 31 december 2021 gebruik gemaakt heeft van een JeugdzorgPlus-voorziening weergegeven. Bij deze aantallen zijn ook jeugdigen meegerekend die voor januari 2021 zijn ingestroomd, maar begin 2021 nog niet zijn uitgestroomd. Deze jeugdigen zijn ook deels meegenomen in de telling van de evaluatie 'Eén jaar JeugdzorgPlus in Antonius februari 2020 - februari 2021'.

Tabel 2. Aantallen NHN-jeugdigen in JeugdzorgPlus januari t/m december 2021					
regio	gemeente	Antonius	andere locatie	totaal	Totaal per regio
Kop van Noord-Holland	Texel	0	0	0	7
	Den Helder	4	1	5	
	Hollands Kroon	0	1	1	
	Schagen	1	0	1	
West-Friesland	Hoorn	4	2	6	16
	Stede Broec	0	0	0	
	Enkhuizen	2	0	2	
	Drechterland	2	0	2	
	Koggenland	1	0	1	
	Opmeer	1	0	1	
	Medemblik	4	0	4	
Regio Alkmaar	Alkmaar	7	1	8	40
	Bergen	1	0	1	
	Castricum	12	0	12	
	Heerhugowaard	10	2	12	
	Heiloo	0	0	0	
	Langedijk	5	1	6	
	Uitgeest	1	0	1	
		55	8	63	

Het gaat in bovenstaande om plaatsingen, niet om unieke jeugdigen. In 2021 zijn er drie jeugdigen twee keer ingestroomd bij Antonius. Het gaat om jeugdigen uit Castricum, Hoorn en Medemblik. Als we deze jeugdigen eenmaal meetellen, dan komt het totaal op 52 unieke jeugdigen in Antonius en 8 unieke jeugdigen in andere locaties in 2021.

Tabel 3. Jeugdhulpregio in Antonius		
NHN	55	89%
Buitenregionaal	7	11%
	62	

Zeven jeugdigen zijn afkomstig uit een andere regio en zijn in Antonius geplaatst. Het gaat om jeugdigen uit Zuid-Holland (Rotterdam, Den Haag en Holland-Rijnlijn). Drie van deze jeugdigen waren al in 2020 ingestroomd, de overige vier jeugdigen zijn in 2021 ingestroomd. Dit is een behoorlijke daling ten opzichte van 2020. Toen waren 27 jeugdigen in Antonius afkomstig uit andere regio's ten opzichte van 52 jeugdigen uit Noord-Holland-Noord.

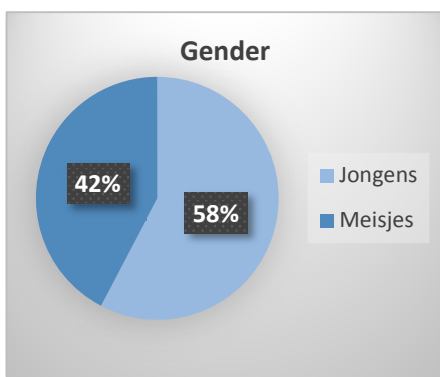
Grafiek 1

- Grafiek 1 laat zien dat 13% (8 jeugdigen) van de jeugdigen niet in Antonius, maar elders is geplaatst. In twee casussen gaat het om een plaatsing in De Koppeling van jeugdhulpaanbieder Levvel in Amsterdam, één jeugdige is geplaatst bij Groot Emmaus en één jeugdige bij Schakenbos. In de overige gevallen gaat het om een plaatsing in een andere locatie van Horizon.

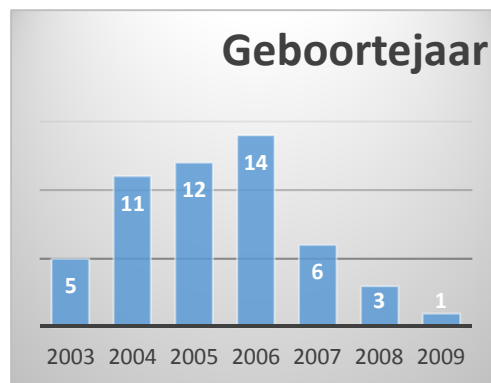
Horizon zegt het volgende over de plaatsing van de jeugdigen bij een collega-JeugdzorgPlus-instelling:

“Niet alle jeugdigen hebben baat bij de Jouwzorg-methodiek of bij deze jeugdigen sluit deze methodiek niet aan. Ze hebben meer baat bij een methodiek van een JeugdzorgPlus-instelling buiten de regio met andere hoog-specialistische zorg.”

- Het percentage 13% valt binnen de norm die gemeenten hanteren: gemeenten gaan ervanuit dat 10-15% van de jeugdigen niet (direct) in zorg bij Antonius kan, maar dat zij vanwege hun zwaardere zorgvraag (tijdelijk) opgevangen moeten worden in de hoog-specialistische zorg van Horizon. In het voorafgaande jaar was er sprake van 17% aan buitenregionale plaatsingen.

Grafiek 2

Grafiek 3

- De verdeling tussen meisjes en jongens is 42% en 58% en past daarmee in de landelijke lijn. Landelijk is de verdeling 39% meisjes en 61% jongens.¹ Dit is het eerste jaar dat de verdeling overeenkomt met het landelijke gemiddelde, in de voorafgaande twee jaren was het aantal meisjes beduidend lager.

In onderstaande tabel wordt de feitelijke bezetting op 31 december 2021 aangegeven.

regio	gemeente	fase 1	fase 2	totaal
Kop van Noord-Holland	Texel	0	0	0
	Den Helder	1	1	2
	Hollands Kroon	0	0	0
	Schagen	0	0	0
West-Friesland	Hoorn	1	1	2
	Stede Broec	0	0	0
	Enkhuizen	1	0	1
	Drechterland	0	0	0
	Koggenland	0	0	0
	Opmeer	0	0	0
	Medemblik	1	1	2
Regio Alkmaar	Alkmaar	3	1	4
	Bergen	0	0	0
	Castricum	1	1	2
	Heerhugowaard	4	2	6
	Heiloo	0	0	0
	Langedijk	2	1	3
	Uitgeest	0	0	0
		14	8	22

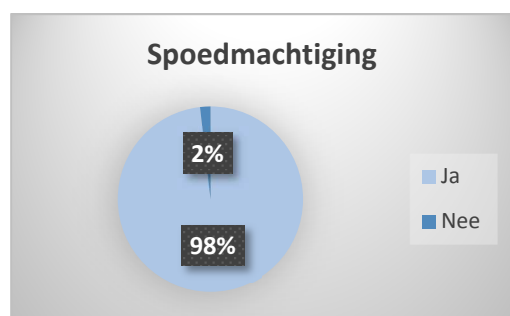
Plaatsingen in de JeugdzorgPlus kunnen gedaan worden in het vrijwillig en in het gedwongen kader. Vrijwillig kader wil zeggen dat een jeugdige geplaatst wordt in een JeugdzorgPlus-instelling waarbij er geen kindbeschermingsmaatregel door de kinderrechter is uitgesproken. De ouders hebben dan nog (gedeeltelijk) het gezag. Er is dan wel sprake van een machtiging gesloten jeugdhulp, die

¹ Factsheet Jeugdzorg Nederland 'Plaatsing- en uitstroomgegevens 2021, 1 januari t/m 30 juni 2021

getoetst en bekrachtigd is door de kinderrechter. Bij het gedwongen kader is er ook sprake van een voogdijmaatregel of (Voorlopige) Ondertoezichtstelling. Dit betekent concreet dat de Gecertificeerde Instelling (GI) is betrokken.

Tabel 5. Plaatsing	
Vrijwillig kader	13%
Gedwongen kader	87%

- Landelijk gezien is het percentage plaatsingen in het vrijwillig kader vanuit de zorggebieden Zuid-West en Noord-West (hier valt onze regio onder) het laagst, met allebei 14 %. Vanuit de zorggebieden Noord, Zuid en Oost, is dit het hoogst, met respectievelijk, 49%, 45% en 24%. Het percentage van de NHN-gemeenten ligt met 13% in lijn met de 14% van de hele regio Noord-West².

Grafiek 4

- Er is één jeugdige met een reguliere machtiging geplaatst. Alle overige jeugdigen zijn met een spoedmachtiging in Antonius geplaatst. Het landelijke gemiddelde bedraagt 75%, dus in NHN wordt veel vaker een spoedmachtiging afgegeven.³

Horizon zegt hierover het volgende:

“Het is lastig om dit vanuit de JeugdzorgPlus te beantwoorden. Dit is feitelijk een vraag aan de voordeur van de geslotenheid (de GI’s, raad voor de Kinderbescherming en rechtbank). Horizon vindt dat het aantal spoedmachtigingen naar beneden MOET, maar ook lager KAN. Bijvoorbeeld door het inzetten van ambulante JeugdzorgPlus aan de voorkant. Dit heeft naar verwachting een positief effect.”

De NHN-gemeenten hebben het beleidsmatige streven om het aantal spoedmachtigingen omlaag te krijgen. Bij een spoedmachtiging moet een jeugdige binnen 24 uur op de groep geplaatst worden. Dit heeft vanwege de crisis een hoge impact op de jeugdige en zorgt voor onrust op de groep vanwege de dynamiek die met een spoedmachtiging gepaard gaat.

² Factsheet Jeugdzorg Nederland ‘Plaatsing- en uitstroomgegevens 2021, 1 januari t/m 30 juni 2021

³ Idem

2. De transformatiebeweging van de JeugdzorgPlus

Dit hoofdstuk gaat over de stand van zaken van de transformatiebeweging die de NHN-gemeenten willen maken. Hierin wordt de transformatie aan de hand van de drie doelstellingen gemeten:

- Lukt het ons om minder geslotenheid te creëren (zowel in het aantal jeugdigen maar vooral in één vorm en werkwijze minder gesloten)?
- Lukt het ons om de JeugdzorgPlus te ontwikkelen als een voorziening waarbij contacten met het netwerk van de jeugdigen zo goed als mogelijk in stand blijven?
- Lukt het ons om de JeugdzorgPlus als integraal onderdeel van een behandeling te zien, als een tijdelijke time out i.p.v. een last resort?

2.1 Minder gesloten JeugdzorgPlus in vorm en werkwijze

a. Aantal plaatsingen

Sinds 2019 zien we dat de instroom van jeugdigen in de JeugdzorgPlus daalt. Ook in 2021 is deze met 37 plaatsingen gedaald t.o.v. 52 plaatsingen in 2019. Hiermee geven we continuïteit aan de doelstelling dat de instroom wordt verminderd in de JeugdzorgPlus. We merken dat de doelstelling van het beperken van instroom gedeeld wordt met onze ketenpartners in de jeugdhulp. We zien een afname van verwijzingen van de GI's. Dit sluit aan bij de landelijke trend.

Belangrijk is om er rekening mee te houden dat de cijfers kunnen worden beïnvloed door het effect van de maatregelen rondom het coronabeleid. Bovendien kan de coronacrisis ook leiden tot meer zorg straks.

b. Minder gesloten JeugdzorgPlus in fysieke vorm

Antonius heeft zich ontwikkeld tot een lichtere vorm van een JeugdzorgPlus-voorziening. Zoals eerder vermeld heeft de voorziening geen hoge hekken en is de uitstraling van het gebouw meer 'open'. Hiernaast wordt de inzet van vrijheidsbeperkende middelen en maatregelen niet meer standaard opgelegd, maar worden deze besproken met de jeugdige, op maat met hen afgestemd en opgenomen in hun individueel plan. Er is geen sprake meer van een isoleerruimte en ook de verplichte afzonderingsmomenten die opgenomen waren in het dagprogramma zijn afgeschaft. De deuren van slaapkamers gaan in principe niet meer op slot. De visie hierachter is dat dit niet bijdraagt aan een gezonde 'normaliserende' leefomgeving van de jeugdige. De jeugdige wordt zo minder opgesloten.

De afzonderingsruimten die er waren zijn opgeheven. Afzonderen gebeurt in eigen kamer en meer in onderlinge afstemming. Ook het dagprogramma is hierop afgestemd, de verplichte afzonderingsmomenten zijn geschrapt. Na een incident komt het voor dat de jeugdige naar zijn of haar kamer wordt gestuurd of gezet om tot rust te komen. Dit betreft dan een individuele maatregel en achteraf wordt over de gebeurtenis geëvalueerd met jeugdige en/of de zorgprofessionals. Soms geven jeugdigen zelf aan zich liever te willen terugtrekken; dat men er zelf voor kan kiezen wordt gezien als een positief teken. Dit is te vergelijken met een huiselijke situatie waarin jeugdigen het ook fijn vinden zich even te kunnen terugtrekken door op hun kamer te zitten.

Antonius heeft in 2021 voorbereidingen getroffen om in 2022 te starten met de verbouwing van het pand. Een verbetering is dat de ramen voorzien worden van gepantserd glas. Als dit is gerealiseerd kunnen de tralies voor de ramen worden verwijderd en krijgt hiermee de voorziening ook een meer 'open' karakter.

De lichtere uitvoering van JeugdzorgPlus en de methode JouwZorg hebben de consequentie dat niet elke jeugdige geschikt is voor deze vorm van JeugdzorgPlus. Er zijn jeugdigen waarbij zeer complexe veiligheidsvraagstukken spelen, zoals gedrag dat gepaard gaat met veel agressie naar de omgeving of naar zichzelf. Antonius kan de veiligheid van deze jeugdigen onvoldoende waarborgen. Deze jeugdigen worden geplaatst bij andere JeugdzorgPlus-instellingen, veelal buiten de regio. Binnen het huidige contract staan NHN-gemeenten toe dat 10-15% van de jeugdigen elders dan in Antonius geplaatst wordt. In 2021 was dit 13% en valt daarmee binnen de marge. In een aantal gevallen komt het voor dat een jeugdige kort in een andere JeugdzorgPlus-voorziening verblijft en daarna kan worden geplaatst voor behandeling op Antonius.

Voor de langere termijn vinden gemeenten buitenregionale plaatsingen onwenselijk. Via het Thuis voor Noordje worden er plannen ontwikkeld om ook de jeugdigen met zeer complexe veiligheidsvraagstukken in onze provincie op te vangen.

c. Minder geslotenheid in werkwijze

- Integraal behandel- en dagprogramma tijdens fase 1

In het voorjaar is Antonius met een integraal dagprogramma van zorg en onderwijs gestart. Er is sprake van meer flexibiliteit in het programma en de onderwijs- en zorgprofessionals hebben nauw contact met elkaar op de uitvoering van het programma, het geboden onderwijs en over de omgang met de jeugdigen. Het is mogelijk dat de jeugdige, wanneer behandeling prioriteit heeft, dit tijdens de onderwijsuren kan volgen. Ook is er voor de jeugdigen meer keuzevrijheid opgenomen om te kiezen voor activiteiten zoals sport, koken e.d. Het flexibel maken van het dagprogramma, dat jeugdigen meer kunnen kiezen aan welke activiteiten wordt deelgenomen en hiermee meer zelfbeschikkingsrecht krijgen, zien wij als een positieve stap in het werken aan minder geslotenheid in de JeugdzorgPlus.

Jeugdigen kunnen les krijgen op eigen niveau. Hierbij moet wel worden aangegeven dat sommige jeugdigen, door de landelijke wet- en regelgeving van het onderwijs, soms onder hun niveau starten of werken. Deze jeugdigen kunnen eigenlijk een hoger onderwijsniveau aan, maar omdat dit niet aantoonbaar is (door het niet afronden van een kwalificatie, of dat er sprake is van een lange onderbreking van onderwijs), moeten ze starten op een lager niveau. Dit is een landelijk erkend probleem dat ook bij Antonius speelt. Antonius, onderwijs en gemeenten hebben hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid en zijn hierover met elkaar in gesprek, maar ook met het ministerie van OCW omdat de landelijke wet- en regelgeving hierop aanpassingen behoeft.

Positief is dat in 2021 de samenwerking tussen onderwijs, Antonius en de gemeenten verder is versterkt. Nieuw is dat de onderwijszorgconsulent van de samenwerkingsverbanden uit de regio van herkomst bij de start van de plaatsing in Antonius wordt betrokken. Zo wordt er direct gekeken naar de onderwijsbehoefte en kan er direct begonnen worden met te werken richting de uitstroom onderwijslocatie.

-Integraal behandelprogramma tijdens fase 2

Na fase 1 verlaat de jeugdige de gesloten JeugdzorgPlus en stroomt door naar een van de producten uit fase 2. De keuze voor de vervolgbehandeling wordt gemaakt vanuit 'shared decision making', waarbij de jeugdige, ouders, GI, JIM en Horizon zijn betrokken. Het idee is dat als er (breed) draagvlak is voor de vervolgbehandeling, deze beter aansluit en effectiever zal zijn. Horizon heeft zes vervolgproducten ontwikkeld. In 2021 hebben 13 jeugdigen (= 51%) gebruikgemaakt van dit aanbod. Meer jeugdigen zijn uitgestroomd zonder gebruik te maken van fase 2. Gemeenten vinden dit ongewenst en met deze uitstroom wordt niet voldaan aan de doelstelling waarin is gesteld dat 90% van alle jeugdigen fase 1 en fase 2 heeft doorlopen. Horizon geeft aan dat er in de eerste maanden sprake was van een opstart. In de laatste maanden van 2021 is de doorstroom naar fase 2 aanzienlijk hoger.

- ***Intensieve ambulante behandeling***

De behandeling die in de gesloten fase is gestart, wordt ambulant voortgezet. Deze is vaak gericht op stressvermindering van de jeugdige en stressvermindering in gezinnen, herstel van relaties onderling en tevens op het versterken van relaties in het netwerk van de jeugdige en het gezin, met de school en leefomgeving. De JIM maakt actief deel uit van het traject. De behandeling wordt vaak gecombineerd met andere specialistische zorg.

Het ambulante team bestaat uit een vast team (zoals de mentor, coaches, gedragswetenschapper) van Horizon. Het team werkt nauw samen met professionals uit de omgeving van jeugdige (bijvoorbeeld jongerenwerker, verslavingszorg, GGZ, e.d.). Het plan en de behandeling valt onder regie van de behandelaar van Antonius en wordt per jeugdige op maat ontwikkeld. Het team biedt de hele week (ook tijdens het weekend) behandeling, gemiddeld 20 uur per gezin.

- ***Intensieve gezinsbehandeling***

De gezinsbehandeling vindt thuis plaats of in het gezinshuis (in gemeente Hoorn zijn twee locaties). Het doel van de gezinsbehandeling is dat er intensief gewerkt wordt aan het doorbreken van de gezinsproblemen. Hulp is vaak gericht op het terugkrijgen van de regie van ouders en dat relaties onderling herstelt worden. De gezinsopname duurt 12 weken.

Bij de gezinsbehandeling is er 3 tot 6 uur per dag begeleiding thuis of in het opnamehuis aanwezig.

In 2021 is er geen instroom vanuit fase 1 naar een gezinsopnamehuis geweest. Eenmaal is er sprake geweest van een intensieve ambulante gezinsbehandeling in de eigen woning van het gezin. De reden dat deze behandeling nog weinig plaatsvindt, ondanks dat het wel aan ouders en jeugdigen is voorgelegd, is dat ouders en/of jeugdigen de opname of de behandeling thuis toch als te privacygevoelig ervaren. Ook komt het voor dat andere kinderen in het gezin een opname als te intensief ervaren. Hiernaast geeft Antonius aan dat het kan meespelen dat sommige ouders de verwachting hebben dat de behandeling van hun kind in de gesloten voorziening plaatsvindt en niet dat zij als gezin actief hoeven te participeren zoals bij opname of gezinsbehandeling thuis. Opvallend is dat de gezinsopname of behandeling thuis wel een aantal malen preventief als alternatief van geslotenheid is ingezet. Ook deze ontwikkeling juichen de gemeenten toe, want op deze wijze wordt bijgedragen aan het voorkomen van een gesloten plaatsing.

- *Specialistisch aanbod door een andere instelling*

Jeugdigen met een specifieke hulpvraag of behandelvraag, die door een andere gespecialiseerde jeugdhulpaanbieder moet worden opgepakt, kiezen voor deze vorm. Het kan hier gaan om hulp van de GGZ, verslavingszorg e.d. Horizon behoudt de inhoudelijke regie op het behandelproces. Het doel is dat de uitgangspunten van JouwZorg gecontinueerd worden en dat er continuïteit aan de afgesproken behandeldoelen wordt gegeven.

Het uitvoeren van regie over de behandeling, terwijl de jeugdige in een andere instelling verblijft, is een uitdaging. De andere jeugdhulpaanbieder heeft een eigen visie en kan andere uitgangspunten hanteren. Antonius acteert hier proactief op door hierover het gesprek aan te gaan en de samenwerking te zoeken. Antonius geeft aan dat omdat zij langzamerhand meer bekend wordt in de regio en andere instellingen steeds meer ervaringen met haar werkwijze opbouwen, het regie houden en samenwerken steeds makkelijker verloopt.

- *Studio's*

Antonius heeft drie zelfstandige woonunits op het terrein en een appartement. Hier kunnen jeugdigen die van de gesloten groep komen op beschut terrein een start maken om zelfstandig te leren wonen en leven. Met een beschut terrein wordt bedoeld in de nabijheid van, en met enkele uren begeleiding van Antonius. Overdag gaan zij naar school of werk, of hebben zij een dagbesteding. De studio's worden o.a. ook ingezet als een tussenstap naar Beschermd Wonen. Veelal de wat oudere jeugdigen van deze doelgroep maken gebruik van de studio's.

- *Therapeutische gezinsvormen*

Horizon heeft contracten afgesloten met pleegzorgaanbieders en gezinshuizen. Wanneer de jeugdige, voorafgaand aan de gesloten plaatsing, bij pleegouders verbleef, zal gestreefd worden naar een herplaatsing. Als dit lukt, gaat dit altijd gepaard met ambulante specialistische begeleiding van Horizon. Wanneer er geen pleeggezin betrokken is voorafgaand aan de plaatsing van de jeugdige, is de ervaring van Antonius dat de problematiek van jeugdige vaak zodanig complex is, dat een plaatsing in een gezinshuis of pleeggezin nog weinig voorkomt. Deze vorm van thuis wordt dan als te licht ervaren. Hiernaast is het aanbod van pleegouders schaars en kiezen pleegouders meestal eerder voor een jeugdige waarbij sprake is van lichtere problematiek.

- *JouwZorgPlus-groep*

De Jouwzorg pus groep heeft als doelgroep jongeren met hechtingsproblematiek/trauma die een behandeling nodig hebben binnen de setting van Antonius, waarbij het perspectief thuis ligt. Binnen de JouwZorgPlus-groep krijgen jeugdigen de gelegenheid om in een 'open' groep en met de bescherming van de omgeving en begeleiding van Antonius verder te werken aan behandeldoelen. Deze jeugdigen hebben niet meer de geslotenheid nodig, maar hebben nog wel langer de tijd nodig om de relatie met behandelaar en begeleiding op te bouwen om te kunnen werken aan hun behandeldoelen. Voorwaarde voor plaatsing is dat zij eerst fase 1 hebben doorlopen, op school zitten, werk hebben of een vorm van dagbesteding. De duur van het verblijf op de JouwZorgPlus-groep is gesteld op 4-5 maanden.

Van deze hulpvorm is relatief veel gebruikgemaakt in 2021. Opvallend hierbij is dat de verblijfsduur langer is dan het gemiddelde van 4-5 maanden: bij twee jeugdigen was de verblijfsduur zes maanden en bij drie jeugdigen elf maanden. Horizon geeft een drietal redenen voor de langere verblijfsduur:

- i. Corona. Door Corona is het in veel mindere mate gelukt om in het afgelopen jaar deze jeugdigen te laten integreren in de maatschappij. Bijbaantjes waren moeilijk te vinden (en werden vaak doorbroken) de sport/hobby club kon moeilijk worden aangehaakt om te figureren als steunend netwerk. Daarnaast zijn sommige jongeren tot wel vijf keer toe zelf in quarantaine geweest vanwege een besmetting.
- ii. Systemisch werken. Het is en blijft een uitdaging. We herkennen dat wanneer ouders daadwerkelijk worden geconfronteerd met de vraag die aan hun wordt gesteld als opvoeder (want hun kind gaat naar huis) dat ze terugvallen in het patroon; mijn kind moet eerst genezen/herstelt/ zijn voordat wij dat kunnen. We zien dat ouders in eerste instantie meegaan in behandeling, maar wanneer het gedrag van de jongeren een periode verslechterd (wat ALTIJD gebeurt tijdens behandeling) ouders dan schrikken en soms afhaken. Helaas is dit bij twee van de drie casussen gebeurd. Bij twee jeugdigen hebben ouders zelfs het verzoek ingediend om hun gezag af te staan. Hierbij zien we wederom dat we nog meer naar voren moeten en ook het voorveld (GI's, Raad etc) moeten meenemen in de doorontwikkeling en transformatie op de JeugdzorgPlus. Teveel wordt er uit gestraald: "we hebben alles geprobeerd, dan maar JeugdzorgPlus. Daar gaan ze dan je kind repareren". Er is een omslag in denken nodig. Wij moeten toe naar; de problematiek is versterkt, gezamenlijk gaan we in behandeling.
- iii. Scholing. Onze samenwerking met de samenwerkingsverbanden is verbeterd in het afgelopen jaar. Desondanks is het bij deze drie jeugdigen niet gelukt een school te laten aanhaken. Onderwijs is een hele belangrijke protectieve factor om het wel te laten lukken. Hier is heel veel tijd in gaan zitten. Uiteindelijk zijn er alternatieven opgezet (jobcoach en werken/ dagbesteding). In 2022 zullen ook deze trajecten met inzet van onze ketenpartners moeten worden versneld.

-Onderwijszorgtrajecten

Het product 'onderwijszorgtrajecten' heeft in het addendum een bijzondere positie. Daar waar de andere producten zonder uitzondering volledig op 15 januari 2021 gerealiseerd moesten zijn, hebben we voor onderwijszorgtrajecten rekening gehouden met de complexiteit ervan. Gesteld is dat, met inachtneming van de ontwikkelopgave, het product onderwijszorgtrajecten op 15 januari 2021 gerealiseerd moet zijn. Een onderwijszorgtraject betekent dat voor iedere jeugdige die uitstroomt uit fase 1, een op maat gemaakt onderwijs traject of dagbestedingstraject gerealiseerd is. De complexiteit hiervan ligt in het feit dat er enorm veel partijen bij betrokken zijn (alle samenwerkingsverbanden, jeugdhulp, scholen), dat er meerdere verschillende financieringsstromen een rol spelen, dat onderwijs en jeugdhulp verschillende benaderingen hebben die soms kunnen botsen en dat in een aantal gevallen dossiers niet op orde zijn.

Vanwege de complexiteit is in 2021 een projectstructuur opgezet. De vier samenwerkingsverbanden, Ronduit & Spinaker (de school op Antonius), Horizon en gemeenten hebben hier op uitvoerend, beleids- en bestuurlijk niveau in geparticipeerd. Veel is bereikt. Zo is er een Route Onderwijszorgtrajecten ontwikkeld waarmee de stappen, taken en verantwoordelijkheden in kaart zijn gezet en is er een integraal onderwijs- jeugdhulp-perspectiefplan in gebruik genomen om jeugdigen direct bij binnenkomst integraal te helpen. En ook hebben de bestuurlijk trekkers NHN gesprekken gevoerd met het ministerie van OCW om de financieringsproblemen te bespreken. De

sterke terugloop van het aantal jeugdigen in JeugdzorgPlus in relatie met de huidige onderwijsfinanciering bemoeilijkt het proces enorm.

Nog meer winst valt te behalen bij het daadwerkelijk realiseren van de individuele onderwijszorgtrajecten voor iedere jeugdige. Van de 13 jeugdigen die in 2021 het volledige JouwZorg-traject hebben doorlopen (fase 1 en fase 2), hebben 10 jeugdigen passend onderwijs, dagbesteding of arbeid bij uitstroom van fase 2. Dit is 76%. Van de 39 jeugdigen die alleen fase 1 hebben doorlopen, hebben 28 jeugdigen passend onderwijs, dagbesteding of arbeid bij uitstroom van fase 1. Dit is 72%. Voor de overige jeugdigen geldt een onderwijsonthefving, of is geen data ingevuld.

Met de 76% en 72% wordt niet voldaan aan de beoogde doelstelling van 90%. Dit is binnen de projectgroep erkend. Om hiervan te leren zijn op basis van de casuïstiek de knelpunten in beeld gebracht en uitvoerig beschreven. De samenwerkingsverbanden hebben uitgesproken extra ondersteuning te financieren in het uitstroombproces, op maat en in samenhang met de trajectbegeleiding van Horizon. De consultants passend onderwijs van alle vier de samenwerkingsverbanden zijn betrokken, maar dat was nog niet voor alle jeugdigen het geval in de afgelopen periode. De route voor het proces is nu goed opgezet, maar nog niet goed geïmplementeerd in uitvoering. Daarnaast gaan Horizon en gemeenten met elkaar in overleg over de inzet van de jeugdhulpmiddelen.

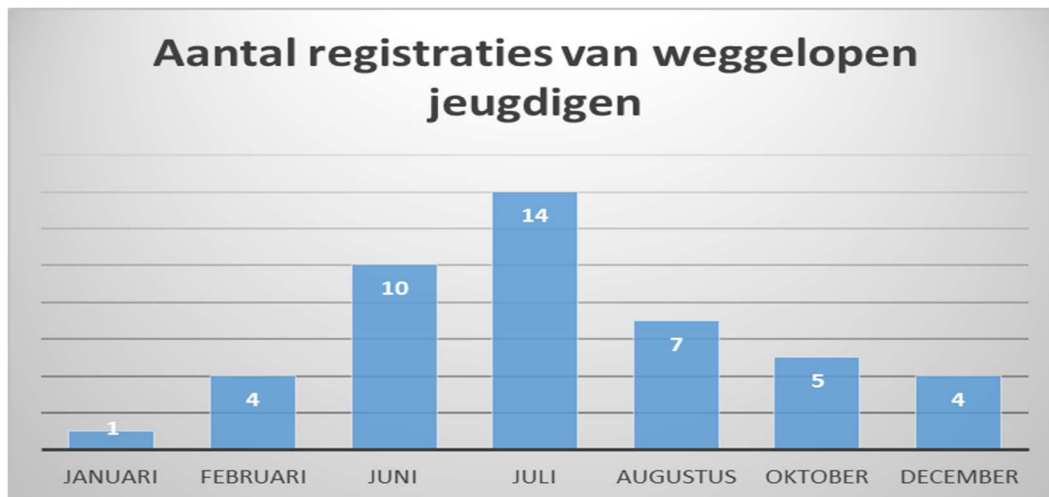
d. Openbare Orde en Veiligheid

JeugdzorgPlus is een van de zwaarste vormen van jeugdhulp, waarin veiligheidsissues een grote rol spelen. Immers, een van de grondslagen voor een machtiging gesloten is als de jeugdige een gevaar voor zichzelf of zijn/haar omgeving is.

Tijdens het periodieke overleg tussen Antonius, politie en gemeenten (openbare orde en veiligheid en contractmanagement) wordt de openbare orde en veiligheid besproken. Het gaat hierbij onder meer over de cijfers van jeugdigen die zijn weggelopen en enkele andere voorkomende incidenten. Ook is er gesproken over het verbeteren van de onderlinge contacten.

Weglopen

In 2021 ligt het aantal registraties van weggelopen jeugdigen op 45. Het betreft hier het aantal registraties van weglopen bij de politie en zegt dus niets over om hoeveel jeugdigen het gaat. Niet elke jeugdige loopt weg en sommige lopen meerdere malen weg tijdens hun verblijf in Antonius. Het aantal registraties is sterk verminderd ten opzichte van 2020, toen er 92 registraties van weglopen waren. We zien in dit jaar dat in vijf van de twaalf maanden geen weggelopen jeugdigen zijn geregistreerd. Hier is geen specifiek patroon in te zien. Wat verder opvalt, is dat de meeste registraties in de zomermaanden juni en juli voorkomen.

Grafiek 5

Overige incidenten

In deze zomermaanden zijn er ook vijf andere incidenten geweest waarbij de politie ter plaatse is geroepen. Het betrof situaties in Antonius waarbij de jeugdigen gewelddadig waren en zorgden voor vernielingen. Zo zijn ruiten ingeslagen en is de radiator van de muur getrokken. De medewerkers van Antonius hebben hulp moeten inschakelen van de politie om de verschillende situaties weer onder controle te krijgen.

Naar aanleiding van deze incidenten is er een extra veiligheidsoverleg ingelast waarin is gesproken over de mogelijke aanleiding van deze incidenten en het relatief hoge aantal weglopers en welke maatregelen getroffen konden worden om deze situaties te voorkomen. Als aanleiding gaf Antonius onder andere aan dat er onder de jeugdigen onrust heerste wat onder meer werd veroorzaakt door coronabesmettingen onder het (vaste) personeel. Hierdoor was er veel roulatie en verminderd sprake van vaste gezichten. Ook een uitzichtloos gevoel en een jeugdige met GGZ-problematiek zorgden voor onrust en verstoring op de groep.

In het veiligheidsoverleg is afgesproken dat Antonius voor een periode van zes weken de bezettingsgraad van de medewerkers zowel overdag als 's nachts zou verhogen, is er intensiever ingezet op dagbesteding van de jeugdigen en op individuele programma's en is Antonius gaan werken met een vaste pool van medewerkers. Tijdens het reguliere kwartaaloverleg dat hierop volgde, zijn de maatregelen geëvalueerd. Met deze maatregelen zijn er geen situaties meer geweest waarbij de hulp van de politie is ingeschakeld.

Naast de beschreven incidenten is er nog een 5-tal andere registraties op of rondom het Antonius waarbij de politie ter plaatse moest komen. Het ging hierbij om diefstal, drugs, aanwezigheid van een verdacht persoon, mishandeling en een persoon die onwel was geworden.

2.2 JeugdzorgPlus met verbinding met het eigen netwerk

JouwZorg is een gezinsgerichte (systemische) en netwerkgerichte methode. Ouders en het netwerk nemen een prominente rol in bij de behandeling van de jeugdige. Ouders worden bij de start van de plaatsing zo snel als mogelijk betrokken. Zij hebben contact met de coach of begeleider (mentor) van hun kind. Antonius neemt in de eerste week van de plaatsing contact op met de ouders van de jeugdige. In sommige gevallen wordt gemerkt dat ouders behoefte hebben aan even afstand nemen van hun kind, tot rust willen komen en soms nog gewend zijn aan de meer traditionele vorm van

JeugdzorgPlus: dat de behandeling vooral tussen gesloten muren plaatsvindt en zij minder betrokken hoeven te zijn i.p.v. actief deel te nemen aan de behandeling. Antonius respecteert deze eventuele houding van ouders, maar stuurt wel op constante betrokkenheid. Belangrijk is dat Antonius de actieve betrokkenheid van ouders aan verwijzers (GI) uitdraagt, maar ook gemeenten hebben een rol richting de GI of het wijkteam (wanneer er sprake is van een vrijwillige plaatsing) in het contact met de ouders.

Het betrekken van ouders en het netwerk is een van de uitgangspunten van de JouwZorg. Het vraagt van ouders participatie in de behandeling van de jeugdige. Dit kan vanuit de woonomgeving van ouders, maar zij kunnen ook deelnemen aan activiteiten binnen de behandeling op Antonius. Wanneer nodig kunnen ouders gebruikmaken van het appartement op het terrein voor een overnachting, of indien nodig voor een korte periode als een paar dagen.

a. Betrokkenheid van de JIM

De maatregelen vanwege corona hebben een negatieve invloed gehad op het betrekken van het netwerk en het vinden van een JIM in de gesloten fase. Dit zien we terug in de cijfers. In 2020 werd tijdens de gesloten fase nog voor 82% van de jeugdigen een JIM gerealiseerd, in 2021 is dit 74%. Maatregelen vanwege corona dragen bij aan het isoleren van kinderen en bevorderen noodgedwongen de geslotenheid van de instelling. Bemoedigend is wel dat in fase 2 er voor 85% van de jeugdigen een JIM is gevonden.

Er zijn geen gegevens of de JIM's zich verduurzamen in het contact van de jeugdigen. Na uitstroom van fase 2 worden jeugdigen niet meer door Antonius actief gevolgd. Wat Antonius zich ten doel stelt tijdens de behandeling, is het contact met de JIM zoveel mogelijk te verduurzamen. Om dit te bereiken is het belangrijk dat ouders, het netwerk, verwijzers, partners in jeugdhulp en/of 'open' vervolgvoorziening de positie en waarde van de JIM inzien en dragen. Men moet in de werking van deze sleutelfiguur geloven. Antonius draagt het uit, maar kan het niet alleen. Antonius ziet een ontwikkeling dat bij sommige 'open' voorzieningen en open woongroepen het werken met de JIM eveneens wordt geïnitieerd.

b. Betrokkenheid van het netwerk en de omgeving

Antonius geeft aan dat het in 2021 door de beperkende maatregelen vanwege het coronavirus moeilijker is geweest om het netwerk in de omgeving van Antonius te betrekken. Jeugdigen kwamen bij binnenkomst meer geïsoleerd binnen, met minder eigen netwerk of interesses van vrijetijdsbesteding. Het effect van coronamaatregelen is hierin een ontmoediging geweest.

Antonius heeft een goed contact met het jongerencentrum Discovery in Castricum, dat leidt tot activiteiten voor de jeugdigen van Antonius, maar dit heeft ook vanwege corona minder plaats kunnen vinden. Hiernaast is het in 2021 moeilijker geweest om voor de jeugdigen stage- en/of werkplekken te vinden; ondernemers kozen er voor om geen nieuw personeel aan te nemen. In de branche van besteldiensten (afhaalmaaltijden) zag men echter wel kans om meer werk(-ervaring) te realiseren. Antonius kan natuurlijk voor activiteiten wel gebruikmaken van de omgeving van strand en bos. Ook sporten sommige jeugdigen buiten de gesloten voorziening.

2.3 JeugdzorgPlus als integraal onderdeel van de jeugdhulpketen

Horizon vestigde zich in 2019 als relatief onbekende aanbieder in de regio NHN. Gemeenten zien dat Horizon, locatie Antonius, zich positief heeft gevestigd in onze regio's. De methode van JouwZorg: jeugdigen meer autonomie en zeggenschap geven over hun behandeling, meer mét dan over jeugdigen praten, ouders en het netwerk betrekken bij de behandeling, kortom het systemisch werken, is geborgd in de JeugdzorgPlus. We zien dat deze uitgangspunten (afkomstig uit de determinatiemethode) zich positief ontwikkelen in het gehele landschap van de JeugdzorgPlus.

Er is sprake van een verbeterde samenwerking met de GI's. Er is frequent overleg. Niet alleen over de jeugdigen en complexe vraagstukken hieromtrent, maar ook om samen nieuwe initiatieven te ontwikkelen om gesloten plaatsingen te voorkomen. Hiernaast geeft Antonius aan dat zij een toename ervaart van verwijzers en 'open' voorzieningen die om advies vragen. Het gaat hierbij om de vraag een verwijzing naar geslotenheid passend is, Antonius een juiste plaatsing is, of dat geslotenheid kan worden voorkomen.

Daarnaast zien gemeenten dat de drie zorgaanbieders van JeugdzorgPlus (Levvel, Parlan en Horizon) in de regio Noord-Holland in 2021 onderling veel contact hebben met elkaar. Er is een 'lerende' houding naar elkaar ontstaan om gezamenlijk een bijdrage te kunnen leveren aan het anders organiseren van JeugdzorgPlus (kleinschalig, meer nabij) en om geslotenheid af te bouwen.

De NHN-gemeenten zien dat de JeugdzorgPlus meer een integraal onderdeel is in de jeugdhulpketen. Er wordt meer samengewerkt met jeugdhulp welke betrokken is voorafgaand aan de plaatsing van de jeugdige, het onderwijs wordt meer betrokken, en tijdens fase 1 en 2 wordt ook het informeel en formeel netwerk betrokken.

Er is in 2021 één jeugdige met een reguliere plaatsing in Antonius geplaatst. De overige plaatsingen waren spoedplaatsingen (zie ook grafiek 4). De NHN-gemeenten hebben in 2021 het initiatief genomen om in samenwerking met Horizon, Raad van Kinderbescherming en de GI's zicht te krijgen op de oorzaken van de hoge mate van spoedplaatsingen. Dit heeft geleid tot een onderzoek door de GI's en Antonius tot het maken van een grondige analyse, wat moet leiden tot een plan en afspraken om het aantal spoedplaatsingen fors naar beneden te brengen. De GI's hebben aangegeven dat een van de redenen van een spoedplaatsing is, dat men zo lang mogelijk hulp biedt aan gezin en jeugdige totdat de situatie onhoudbaar is en acute onveiligheid dreigt. Dit maakt dat er dan een spoedplaatsing wordt ingezet. Hoe hiermee om te gaan, welke alternatieven er zijn, en op welke wijze een gesloten plaatsing (als time-out voorziening) kan bijdragen, is onderdeel van het gesprek dat op gang is gekomen in 2021. We streven ernaar om in 2022 hier antwoorden op te krijgen.

3. Financiën

De kosten voor jeugdzorg zijn een open einde regeling. De kosten voor gemeenten zijn afhankelijk van de instroom en het tarief. Contractueel is vastgelegd dat het tarief voor JeugdzorgPlus tot 1 januari 2021 niet hoger mag zijn dan €439,92 per etmaal, behoudens de jaarlijkse compensatie conform de cao Jeugdzorg. Wel is dit tarief exclusief eventuele aanvullende J-GGZ- en LVB-behandeling.

Bij het opstellen van het addendum is een onderzoek gedaan en daarbij is vast komen te staan dat het tarief zoals is vastgesteld bij voldoende bezetting ook voor de komende jaren passend zal zijn. Daarmee is het tarief voor 2021 en 2022 gelijk gebleven waardoor we een vergelijking kunnen maken met de voorafgaande jaren.

Tabel 6. Totaalkosten voor de NHN-jeugdigen in Antonius 2021			
Alle NHN-gemeenten	tarief	aantal dagen	totaalkosten
Antonius fase 1	€ 439,92	5732	€ 2.714.746,-
Fase 2	€ 439,92	2742	€ 348.417,-

Tabel 7. Totale kosten	aantal dagen	totale kosten
2021	8.474	€ 3.727.882,-
2020	8.441	€ 3.786.510,-
2019	8.108	€ 3.466.389,-

Basiscapaciteit

Belangrijk aspect bij de contractverlenging voor 2021 en 2022 is dat het bestaande contract niet meer passend bleek te zijn bij de realiteit. Dit kwam door de snel dalende instroom. De oorspronkelijke opdracht is gebaseerd op een instroom van 80 jeugdigen (peildatum 2017) en ruim €8 mio. inkomsten. In 2019 was de instroom in Antonius 52 jeugdigen en €3,5 mio. inkomsten. Horizon draaide hierdoor met verlies en dit was voor hen niet houdbaar. Omdat de instroom sneller daalde dan voorzien, was het zaak dat gemeenten meebewogen wegens onvoorziene omstandigheden. Derhalve is in het addendum een basiscapaciteit afgesproken die de NHN-gemeenten af zullen nemen. Het gaat om een vastgesteld aantal etmalen dat Horizon gefinancierd moet hebben om de voorziening in stand te kunnen houden. De basiscapaciteit zorgt ervoor dat de gemeenten een veiligheidsmarge hebben voor de beschikbare bedden zodat zij aan hun wettelijke taak kan blijven voldoen, namelijk het realiseren van een JeugdzorgPlus-aanbod.

De basiscapaciteit wordt berekend over de periode 4 februari 2021 – 4 februari 2022, op basis van de vastgestelde en gecontroleerde productieverantwoording. Deze cijfers zijn nu nog niet bekend en de kosten zijn niet in bovenstaand overzicht meegenomen.

4. Conclusie

De NHN-gemeenten hebben met deze evaluatie inzicht willen geven in de stand van zaken van de uitvoering en ontwikkeling die Antonius heeft doorgemaakt in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021. In de bijlage treft u de kwantitatieve data aan van de inkoopdoelstellingen. Hieronder wordt een conclusie geformuleerd t.a.v. de transformatiebeweging.

4.1 Transformatiedoelstellingen

a. Lukt het om minder geslotenheid te creëren (zowel in jeugdigen maar vooral in een vorm en werkwijze minder gesloten)?

Het lukt ons minder geslotenheid te creëren. Sinds 2019 zien we een constante daling van de instroom van de JeugdzorgPlus. Ook in 2021 heeft de daling zich doorgezet. De verblijfsduur van de jeugdigen binnen geslotenheid, fase 1, is gelijk gebleven en valt binnen de doelstelling van 3 tot 4 maanden.

Met de cijfers van de instroom moet nog wel rekening gehouden worden met de consequenties van de maatregelen wegens corona. Het kan zijn dat niet alle jeugdigen en gezinnen voldoende in zicht zijn.

We zien dat het karakter van de geslotenheid van JeugdzorgPlus verandert. De JeugdzorgPlus transformeert zich naar een meer open voorziening. We zien dit aan de inrichting en uitstraling van het pand, de vrijheidsbeperkende maatregelen die meer op maat gericht op de jeugdige worden ingezet en aan het betrekken, naast de jeugdige, van ouders en het netwerk bij de behandeling. Ook het betrekken van de omgeving van Castricum tijdens fase 1 geeft Antonius een meer normaliserend karakter.

Wat de ontwikkeling van geslotenheid naar open heeft tegengewerkt zijn de consequenties van de maatregelen door corona. Antonius zag jeugdigen meer geïsoleerd binnenkomen en dit heeft een negatieve invloed gehad met de doorontwikkeling van het betrekken van de omgeving Castricum tijdens fase 1.

Antonius geeft aan dat het participeren van ouders tijdens de behandeling een verandering is in de wijze van behandelen van de jeugdige. Ouders komen niet op bezoek maar nemen deel, ook vanuit de thuissituatie vindt participatie plaats. Belangrijk is dat NHN-gemeenten, de wijkteams, Antonius en alle partners in jeugdhulp dit uitdragen.

b. Lukt het om de JeugdzorgPlus te ontwikkelen als een voorziening waarbij contacten met het netwerk van de jeugdigen zo goed als mogelijk in stand blijven?

Het lukt om het netwerk te betrekken bij de behandeling van de jeugdige in de JeugdzorgPlus. Het lukt bij 85% van de jeugdigen een JIM te betrekken bij de behandeling en het gezin. Soms is de JIM een persoon uit het bestaande netwerk van de jeugdige, soms wordt deze gezocht in nieuwe contacten van de jeugdige.

Veel jeugdigen die geplaatst worden in de JeugdzorgPlus hebben een klein netwerk. Contacten die men had, zijn vaak verbroken. Het lukt niet altijd om die te herstellen. In het netwerk van de jeugdige wordt ook gezocht naar nieuwe steunfiguren en/of getracht wordt het netwerk uit te breiden.

In januari 2021 zijn de producten fase 2 gerealiseerd die de uitstroom van jeugdigen in de JeugdzorgPlus bevorderen. De betrokkenheid van ouders en het netwerk zijn een essentieel uitgangspunt in de uitvoering hiervan. Hiermee geven we continuïteit aan de uitvoering van de transformatiedoelstelling om de contacten uit het netwerk van jeugdigen zo goed als mogelijk in stand te houden, maar ook om nieuwe contacten in het netwerk te creëren.

c. Lukt het ons om de JeugdzorgPlus als integraal onderdeel van een behandeling te zien, als een tijdelijke time out i.p.v. een last resort?

De JeugdzorgPlus wordt in de jeugdhulpketen nog niet gezien als een tijdelijke time-out i.p.v. een last resort. Dit blijkt onder andere uit de hoge aantallen van spoedplaatsingen. De verklaring die hiervoor wordt gegeven is dat verwijzers als laatste inzetten op niet vrijwillige hulp en een jeugdige gesloten plaatsen. Het wordt ervaren als een laatste redmiddel om de jeugdige veiligheid te bieden. Begrijpelijk, want een uithuisplaatsing is een ingrijpende gebeurtenis die veel impact heeft op de jeugdige en het gezin. De consequentie hiervan is echter ook dat er dan sprake is van afbreuk op veel leefgebieden van de jeugdige; school, thuis, vrijetijd en het sociaal netwerk. Het is helpend wanneer JeugdzorgPlus eerder ingezet wordt en het gesloten karakter wordt geminimaliseerd. Als deze zorg ook gezien wordt als een soort ziekenhuis; specialistisch en zo kort mogelijk. Bedoeld om tot rust te komen en te stabiliseren waarbij verbinding gehouden wordt met alle leefgebieden van de jeugdige. Een ander voorbeeld is dat JeugdzorgPlus ingezet kan worden in de vorm van een ambulant team thuis bij de jeugdige en het gezin.

We zien een belangrijke ontwikkeling in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Willen we een onderbroken leerlijn van de jeugdige voorkomen, dan moet deze samenwerking nog beter op elkaar aansluiten en zich versterken. Een positieve aanzet hiervoor is het product onderwijszorgtrajecten. Hierdoor zorgen we ervoor dat jeugdigen tijdens en na het uitstromen onderwijs volgen; dit creëert perspectief op een toekomst. De zienswijze van samenwerking tussen onderwijs en zorg versterken (en ook financiering hier op aanpassen) en verder ontwikkelen, werken we verder uit in 2022 met Horizon en onderwijspartners.

NHN-gemeenten willen dat JeugdzorgPlus meer integraal onderdeel is van de behandeling.

Gemeenten, Antonius en partners in jeugdhulp kunnen nog meer een beroep doen op natuurlijke hulpbronnen in hun eigen omgeving, waarbij gemeenten een initiërende rol hebben om kansen en mogelijkheden te creëren voor jeugdigen met complexe problematiek. Gezamenlijk kan aansluiting bij de reguliere arbeidsmarkt worden gezocht en lokale ondernemers worden gestimuleerd een bijdrage te leveren aan werkervaringsplekken en stages. Tevens kan nog meer een appèl worden gedaan op het maatschappelijk ondernemen en kan worden laten zien welke kansen dit voor zowel jeugdige als de arbeidsmarkt oplevert.

4.2 Speerpunten voor 2022

Concluderend vinden de NHN-gemeenten dat Horizon ook in 2021 positieve stappen heeft gezet om JeugdzorgPlus een integraal onderdeel te laten zijn van de behandeling; fase 1 en 2 zijn gerealiseerd en er vindt doorontwikkeling plaats. De uitdagingen die er zijn pakken we met Antonius, maar ook met de gehele jeugdhulpketen, op. Gemeenten zijn echter ook kritisch op de uitvoering van de JeugdzorgPlus Antonius. De producten van fase 2 zijn onvoldoende gebruikt en ook de

onderwijszorgtrajecten vragen om een verdere doorontwikkeling die voor jeugdigen meer resultaat opleveren.

We verwachten in 2022 meer resultaat op de volgende punten:

- Antonius heeft aangegeven dat zij zien dat ouders zich soms nog onwennig voelen in de deelname aan de behandeling. In de traditionele vorm van JeugdzorgPlus werd de jeugdige behandeld tussen gesloten muren, was de jeugdige langere tijd van huis en werden ouders minder betrokken bij de behandeling. De tegenbeweging is door Antonius ingezet. Dat vraagt van verwijzers (GI en wijkteams) dat zij ouders hierin meenemen. We verwachten van Horizon een proactieve inzet op verwijzers om hen mee te nemen in deze ontwikkeling zodat dit ook als zodanig wordt uitgedragen door verwijzers. Daar waar nodig kan Antonius hierin samenwerking zoeken met de gemeenten zodat het breed kan worden uitgedragen in het jeugdveld in NHN.
- De producten van fase 2 zijn nog relatief onbekend bij de GI en gemeentelijke toegang. De verwijzers geven de bepaling af van het zorgaanbod dat wordt ingezet. We verwachten van Horizon een proactieve houding om de verwijzers bekend te laten zijn met, en het belang te laten inzien van het zorgaanbod, de producten in fase 2.
- Dat niet alle jeugdigen passen binnen het vervolgaanbod van fase 2 vinden wij een zwak argument. Antonius heeft de opdracht het aanbod passend te maken. Wanneer dit niet het geval is, verwachten we dat zij onderzoek doen wat de reden hiervan is en hierop reageren door aanpassingen te realiseren. We doelen op de producten intensieve gezinsbehandeling en therapeutische gezinsvormen.
- Bijna alle jeugdigen worden geplaatst met een spoedplaatsing. Dit aantal willen we flink terugbrengen. Een spoedplaatsing heeft een grote impact op de jeugdigen en hun gezinnen en brengt het onrust op de groep JeugdzorgPlus. Antonius en de GI's hebben aangegeven dat zij onderzoek doen naar de oorzaken van het hoge percentage spoedplaatsingen. De NHN-gemeenten verwachten dat in er in 2022 een plan komt om het aantal spoedplaatsingen terug te kunnen dringen.
- Het realiseren van onderwijszorgtrajecten is complex. Dit heeft o.a. te maken met de vele spelers in het veld die betrokken zijn en moeten aanhaken, en de wijze van financieren. Willen we een doorlopende leerlijn van onderwijs voor jeugdigen in de JeugdzorgPlus realiseren dan is het borgen van de integraliteit van onderwijs en jeugdhulp een onmisbare schakel. Het ministerie van OCW en VWS, de regionale samenwerkingsverbanden, Antonius en gemeenten hebben hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In 2022 gaan deze partijen zich inzetten om de borging van onderwijszorgtrajecten te realiseren.
- Binnen het huidige contract staan NHN-gemeenten toe dat 10-15% van de jeugdigen elders dan in Antonius geplaatst wordt. De reden van deze plaatsingen buiten de regio is dat de problematiek van sommige jeugdigen complexe veiligheidsvraagstukken bevatten en niet passend is voor de 'open' vorm van gesloten jeugdzorg die Antonius biedt. Voor de langere termijn vinden gemeenten buitenregionale plaatsingen onwenselijk. Via het Thuis voor Noordje worden er in de provincie Noord-Holland plannen ontwikkeld om ook de jeugdigen met zeer complexe veiligheidsvraagstukken in onze provincie op te vangen. We streven naar

een zoveel mogelijk passende vorm van jeugdhulp en zo nabij mogelijk van het netwerk van de jeugdige.

De NHN-gemeenten realiseren zich dat de producten in fase 2 relatief 'jong' zijn. Het vraagt om een constante doorontwikkeling om het aanbod passend te maken op de vraag van jeugdigen en ouders. Hiervoor krijgt Horizon gelegenheid. Om de beweging naar minder instroom, meer open karakter, kortere verblijfsduur en meer participatie van jeugdige, ouders en het netwerk te realiseren, hebben ook gemeenten en het gehele domein van jeugdhulp een verantwoordelijkheid. Horizon hoeft dit niet alleen te doen.

4.3 Tot slot

Gemeenten hebben met het contract en het addendum een ambitie neergezet om de JeugdzorgPlus te transformeren: In 2030 geen jeugdigen meer in de gesloten JeugdzorgPlus. Deze ambitie wordt gedeeld door Horizon, onze uitvoeringspartner. Dit klinkt wellicht bijzonder, immers Horizon is een aanbieder van gesloten jeugdhulp. Maar Horizon kent de waarde van autonomie en stimuleert jeugdigen en hun netwerk om zelf te bepalen en zelf te beslissen over de inzet van jeugdhulp. Een eigen keuze vergroot de kans op succes van de behandeling.

We merken dat deze ambitie ook steeds meer leeft bij onze andere ketenpartners. Bij de GI's en bij het onderwijs. We zien dat de beweging die in Noord-Holland-Noord is ingezet nu landelijk navolging kent. Van koploper naar een brede beweging. Dit betekent mogelijk dat de ontwikkelingen nu wat gemakkelijker kunnen plaatsvinden. Want er is nog veel voor nodig om het aantal van 0 jeugdigen in geslotenheid te bewerkstelligen.

Een spannende ontwikkeling die hier parallel aan loopt, is dat er voldoende aanbod van een passend alternatief jeugdhulp ambulant of residentieel moet zijn. Aan deze ontwikkeling wordt vanuit de bovenregionale samenwerking Thuis voor Noordje met de jeugdhulpregio's, zorgaanbieders, onderwijs, GI's en ervaringsdeskundigen gewerkt en er vinden nieuwe initiatieven plaats. In de transformatievisie en verwervingsstrategie van de JeugdzorgPlus na 2023 is de verdere gecontroleerde afbouw van gesloten jeugdhulp en het creëren van alternatieven meegenomen. Als regio NHN sturen wij, samen met het onderwijs, de jeugdhulpaanbieders en GI's, hier op.

Bijlage: De opdracht aan de hand van de inkoopdoelstellingen

In het hiernavolgende deel worden de inkoopdoelstellingen besproken. Zoals aangegeven in de inleiding is het hele jeugdhulpveld belangrijk voor het bereiken van de transformatieopdracht. Om deze reden is in de inkoopstrategie een onderscheid gemaakt tussen doelen die binnen de scope van de opdracht JeugdzorgPlus vallen (en waarvan gemeenten dus verwachten dat de aanbieder van JeugdzorgPlus deze realiseert) en doelen die buiten de scope van de opdracht vallen (en dus aan gemeenten zijn).

Bij iedere doelstelling wordt beschreven of deze is behaald of niet. Vervolgens hebben we Antonius om een verklaring gevraagd en deze is een-op-een opgenomen. Dit wil niet per se zeggen dat gemeenten de verklaring (helemaal) onderschrijven. De reactie van gemeenten is verwerkt in de transformatiedoelstellingen.

1.1 Doelstellingen die buiten de opdracht van Horizon vallen

a. Doelstelling: beperken van de instroom

Met de doelstelling 'beperken van de instroom' wordt gestreefd naar een resultaat van 5% minder instroom in 2019 en 5% minder instroom in 2020.

Resultaat 2021

- In totaal hebben 62 jeugdigen uit NHN in het afgelopen jaar gesloten jeugdhulp gekregen. Hiervan hebben 55 jeugdigen zorg in Antonius ontvangen en zijn 7 jeugdigen buitenregionaal in een andere JeugdzorgPlus-voorziening geplaatst. Van de jeugdigen waren er 18 reeds in zorg op 1-1 2021 en zijn er 37 in 2021 ingestroomd.

Resultaat 2020 – 2021

- In totaal hebben 52 jeugdigen uit NHN een machtiging gesloten jeugdhulp gekregen. Hiervan zijn 43 jeugdigen in Antonius geplaatst en 9 jeugdigen in een andere JeugdzorgPlus-voorziening.

Resultaat 2019 -2020

- In totaal hebben 60 jeugdigen uit NHN in het afgelopen jaar een machtiging gesloten jeugdhulp gekregen. Hiervan zijn 47 jeugdigen in Antonius geplaatst en 13 jeugdigen in een andere JeugdzorgPlus-voorziening.

- De doelstelling is behaald. De instroom was in 2021 in totaal 37 jeugdigen en daarmee zet de daling verder in. We gaan van 60 jeugdigen in het eerste jaar, naar 52 jeugdigen in het tweede jaar en 37 jeugdigen in het derde jaar.
In 2017 (de peildatum van de aanbesteding) was de instroom 80 jeugdigen. Het verschil bedraagt 55% en is daarmee veel hoger dan het beoogde resultaat van 5%.
- Horizon geeft de volgende mogelijke verklaring voor de verdere daling:
“Landelijk wordt gezocht naar verklaringen, maar die zijn niet hard te maken. Dat corona een effect heeft is wel aannemelijk. Er is daardoor minder zicht op de jeugdigen geweest. Daarnaast is door alle lockdowns ook minder beweging in de maatschappij geweest waardoor de jeugdigen ook minder snel bloot gesteld zijn aan directe gevaren.”

In Nederland daalt de instroom JeugdzorgPlus sinds 2017 jaarlijks. In 2017 waren er 997 plaatsingen, in 2020 waren dit er 673. Het aantal plaatsingen in 2021 is t.o.v. 2020 wederom afgenomen en wel met 12%.⁴ De daling binnen Antonius past bij de landelijke doelstelling om gesloten plaatsingen zoveel mogelijk te voorkomen en beter te kijken naar alternatieven.

De hierna volgende gegevens hebben alleen betrekking op Antonius

b. Doelstelling: de uitstroom bevorderen

Gesteld is dat de overbruggingsdagen op 1 januari 2020 met minimaal 20% is afgenomen en op 1 januari 2021 met minimaal 30% is afgenomen.

De uitstroom wordt gemeten aan de hand van het aantal overbruggingsdagen (onnodig verblijf). Dit zijn immers de dagen waarop een jeugdige onnodig in geslotenheid verblijft omdat er geen vervolgplek is.

Resultaat 2021

- Bij 15 jeugdigen was er sprake van overbruggingsdagen. Het totaal bedraagt 735 dagen.

Resultaat 2020 – 2021

- Het totale aantal overbruggingsdagen bedraagt 1.282 dagen.

Resultaat 2019 -2020

- Over 2019-2020 zijn geen resultaten te benoemen omdat deze in dit jaar niet werden gemonitord.

- Horizon registreert het aantal overbruggingsdagen. Het totaal bedraagt 735 dagen, waarbij de langste periode 145 dagen was. Deze jeugdige moest i.v.m. corona wachten om naar zijn vervolgplek in het buitenland te kunnen gaan. De kortste periode was 1 dag. Deze jeugdige had op 30 december fase 1 afgerond en is derhalve geregistreerd met 1 dag. Uitgezonderd deze uitersten bedraagt het gemiddelde 45 dagen overbruggingstijd.
- Op basis van dossieronderzoek is gekeken naar de oorzaken van de overbruggingsperiode. Horizon noemt de volgende twee oorzaken als meest voorkomend:
 - “Wachttijden bij de vervolghulp.
 - Aanmelding die op later tijdstip werd geweigerd zodat opnieuw naar vervolgplek gezocht moest worden.”

1.2 Doelstellingen die binnen de opdracht van Horizon vallen

Sinds 1 januari 2021 is het addendum van kracht. Hierin is een aantal wijzigingen aangebracht in de doelstellingen uit de inkoopstrategie. De hieronder genoemde doelstellingen volgen de beschrijving uit het addendum.

⁴ Factsheet Jeugdzorg Nederland ‘Plaatsing- en uitstroomgegevens 2021, 1 januari t/m 30 juni 2021

a. Doelstelling: behaald behandeldoel

Minimaal 95% van de instroom in de JeugdzorgPlus behaalt in ieder geval het volgende resultaat:

- *De jeugdige onttrekt zich niet langer aan hulpverlening*
- *De jeugdige vormt geen gevaar voor zichzelf of haar/zijn omgeving*

Resultaat 2021

- Fase 2 is sinds januari 2021 gerealiseerd. 13 jeugdigen hebben sindsdien fase 1 en fase 2 doorlopen. Bij allen is er sprake dat het resultaat is behaald.

Resultaat 2020 – 2021 en resultaat 2019 -2020

- Deze doelstelling kan niet gemeten worden, omdat het gaat om een volledig JeugdzorgPlus-traject, zowel fase 1 en fase 2. Fase 2 was in de genoemde periodes nog niet gerealiseerd.

- De doelstelling is behaald. Horizon scoort 100% op het doel uitgaande van alleen de jeugdigen die zowel fase 1 en 2 hebben doorlopen. Dit is een zeer positief resultaat.

Horizon zegt hier het volgende over

“De aantallen zijn nog beperkt. Dit laat wel zien dat wanneer er commitment is en een “op maat” gemaakt traject in fase II, de kans op succes erg groot is.”

b. Doelstelling: de gemiddelde verblijfsduur JeugdzorgPlus verkorten

Jeugdigen verblijven zo kort als mogelijk in de JeugdzorgPlus

Resultaat:

- *De gemiddelde verblijfsduur van de jeugdigen is acht maanden*
- *De gemiddelde verblijfsduur van de jeugdigen in fase 1 is drie tot vier maanden*
- *De gemiddelde verblijfsduur van de jeugdigen in fase 2 is vier tot vijf maanden*

Resultaat 2021

- De 39 jeugdigen in fase 1 hebben gezamenlijk 4.766 dagen hulp in fase 1 gekregen.
- De gemiddelde verblijfsduur in fase 1 is 4 maanden. Indien de overbruggingsdagen in mindering worden gebracht, dan is dat 3,6 maanden.
- De 13 jeugdigen in fase 2 hebben gezamenlijk 2.196 dagen hulp ontvangen.
- De gemiddelde verblijfsduur in fase 2 is 3,9 maanden.

Resultaat 2020 – 2021

- De gemiddelde verblijfsduur in Antonius bedraagt 3,8 maanden.
- Het aantal jeugdigen dat 30 weken of langer in geslotenheid verblijft bedraagt 21%.

Resultaat 2019 -2020

- De gemiddelde verblijfsduur in Antonius bedraagt 4,4 maanden.
- Het aantal jeugdigen dat 30 weken of langer in geslotenheid verblijft bedraagt 4%.

Tabel 11. Gemiddelde verblijfsduur fase 1 (incl. overbruggingsdagen)			
	2019	2020	2021
maanden	4,4	3,8	3,6

- De doelstelling is behaald. De gemiddelde verblijfsduur in Antonius bedraagt 4 maanden inclusief overbruggingsdagen en 3,6 maanden exclusief overbruggingsdagen. Hiermee voldoet Horizon aan de doelstelling ten aanzien van de gemiddelde duur van fase 1, deze is namelijk drie tot vier maanden.
- De gemiddelde verblijfsduur in fase 1 heeft een dalende lijn vanaf de start in 2019.
- Horizon verklaart de dalende trend als volgt:
“Verschillende aspecten hebben hierin een rol gespeeld. Wij zijn wat verder met de methode JouwZorg en de visie op JeugdzorgPlus. Er is meer draagvlak vanuit de maatschappij. Iedereen doet zijn best om mee te werken aan een traject waarbij de duur van geslotenheid verminderd wordt. We werken risicodragend met elkaar. Betrokkenheid van de ouders heeft ook hier invloed op. De grondslag van ons werken “de determinatietheorie” zorgt ook voor meer verbinding, autonomie en competentie.”
- De gemiddelde verblijfsduur van fase 2 bedraagt 3,9 maanden en is daarmee lager dan de verwachte verblijfsduur. Het gemiddelde wordt beïnvloed door de lage aantallen, bijvoorbeeld tellen de vier jeugdigen die in het laatste kwartaal in fase 2 zijn ingestroomd relatief zwaar mee.
- Het product JouwZorgPlus-groep kent de langste looptijd. In totaal hebben zeven jeugdigen op de JouwZorgPlus-groep gezeten, waarvan 3 jeugdigen 11 maanden, twee jeugdigen een half jaar en twee jeugdigen die eind december zijn ingestroomd.

c. Doelstelling: het herhaald beroep neemt af

Onder herhaald beroep wordt verstaan: jeugdigen die binnen een half jaar na fase 2 weer een beroep moeten doen op JeugdzorgPlus

Resultaat:

- *Jaarlijks bedraagt het herhaald beroep niet meer dan 10% per regio van de totale uitstroom van dat jaar.*

Resultaat 2021

- 39 jeugdigen zijn in 2021 uit fase 1 uitgestroomd. 13 jeugdigen hebben daarna fase 2 ontvangen. Van de 13 jeugdigen die fase 1 en fase hebben doorlopen, is er bij 3 jeugdigen (23%) sprake van herhaald beroep.

Resultaat 2020 – 2021

- Van alle 43 jeugdigen die in Antonius zijn uitgestroomd hebben 32 jeugdigen (74%) niet eerder een gesloten machtiging gekregen. Bij 11 jeugdigen (26%) is er sprake van herhaald beroep.
- Regio Alkmaar heeft met zes jeugdigen twee keer zoveel herhaald beroep als het beoogde doel van maximaal vier jeugdigen. Regio's Kop van Noord-Holland en West-Friesland hebben respectievelijk één en twee jeugdigen.

Resultaat 2019 -2020

- Van alle 47 uitgestroomde jeugdigen in Antonius hebben 21 jeugdigen (45%) niet eerder een gesloten machtiging gekregen. Bij 18 (38%) jeugdigen is er sprake van herhaald beroep en van 8 (17%) jeugdigen zijn de gegevens niet bekend.
- Omdat niet alle gegevens bekend zijn, kan er geen splitsing per regio worden gemaakt.

Tabel 12. Herhaald beroep			
Regio	Uitstroom NHN	Norm (10% van de uitstroom)	Realisatie herhaald beroep per regio
Kop van Noord-Holland	13 jeugdigen	1,3 jeugdige	0 jeugdige
West-Friesland	13 jeugdigen	1,3 jeugdige	2 jeugdigen
Alkmaar	13 jeugdigen	1,3 jeugdige	1 jeugdige

- De doelstelling is gehaald voor de regio de Kop en regio Alkmaar. Voor de regio West-Friesland is deze niet gehaald.
- Horizon geeft de volgende oorzaak aan voor het hogere aantal herhaald beroep in de regio West Friesland. De oorzaak speelt zich af op casus niveau; de jeugdige is in februari volgens plan uitgestroomd naar een andere aanbieder onder regie van Horizon, in april weer teruggekomen in Antonius.

d. Doelstelling: eigen regie en het netwerk vergroten en versterken

De eigen regie van de jeugdigen op hun leven wordt vergroot en het netwerk wordt zoveel mogelijk betrokken bij de behandeling.

Resultaten

- Minimaal 80% van de jeugdigen die fase 1 heeft doorlopen heeft een JIM.
- Minimaal 80% van de jeugdigen heeft bij het beëindigen van fase 2 een JIM.

Resultaat 2021

- 29 van de 39 jeugdigen die fase 1 zijn uitgestroomd had een JIM (75%)
- 11 van de 13 jeugdigen die fase 2 heeft doorlopen had een JIM (85%).

Resultaat 2020 – 2021 en 2019- 2020

- Dit is een nieuwe doelstelling en is om deze reden niet in deze jaren gemonitord.

- Ten aanzien van fase 2 is de doelstelling behaald. Ten aanzien van de jeugdigen uit fase 1 zit het resultaat er iets onder.
- Horizon geeft hiervoor de volgende verklaring:
“De aantallen zijn dusdanig laag dat 1 of 2 jeugdigen al een verschil in het percentage maken. Maar de JIM blijft ook een “momentopname”. In 24 uur kan er een escalatie plaatsvinden met gevolg dat een JIM afhaakt. In de praktijk lukt het gelukkig vaak om een JIM betrokken te houden bij de JouwZorg”.

e. Doelstelling: risicofactor verminderen

De risicofactor voor het blijvend vertonen van probleemgedrag, namelijk het ontbreken van onderwijs of arbeid, wordt geminimaliseerd.

Resultaat

- Minimaal 90% van de jeugdigen die het JouwZorg-traject hebben doorlopen hebben of (passend) onderwijs of arbeid.

Resultaat 2021

- Van de 13 jeugdigen die het volledige Jouwzorg-traject hebben doorlopen (fase 1 en fase 2), hebben 10 jeugdigen passend onderwijs, dagbesteding of arbeid. Dit is 76%.
- Van de 39 jeugdigen die alleen fase 1 hebben doorlopen, hebben 18 jeugdigen passend onderwijs, dagbesteding of arbeid. Dit is 46%. Tien jeugdigen zijn doorgestroomd naar een vervolgbehandelplek en krijgen daar onderwijs, dagbesteding of stage. Dit is 26%. Voor 7 jeugdigen is geen data ingevuld.

Resultaat 2020 – 2021 en 2019- 2020

- Dit is een nieuwe doelstelling en is om deze reden niet in deze jaren gemonitord.

- Het product onderwijszorgtraject is een van de meest complexe producten uit fase 2 gebleken. Het organiseren van passend onderwijs, arbeid of dagbesteding vergt een samenwerking met veel verschillende partijen en op veel verschillende niveaus. Om dit te doen voor ieder kind afzonderlijk is geen sinecure. Gemeenten zijn afgelopen jaar goed geïnformeerd over de voortgang van de onderwijszorgtrajecten.
- De doelstelling verminderen risicofactor door het inzetten van onderwijs, dagbesteding of arbeid niet gehaald.
- Horizon geeft hiervoor de volgende redenen:
“Dit is niet wat Horizon in zijn eentje kan organiseren. Dit moet samen met gemeente, SWV en scholen gebeuren. Er is veel gedaan in de samenwerking en er zijn enorme stappen genomen.”

f. Doelstelling waarborgen en vergroten veiligheid

Het waarborgen en vergroten van de veiligheid in gezinnen zodat jeugdigen bij hun ouders kunnen blijven wonen of weer opnieuw thuis kunnen wonen wordt geoptimaliseerd.

Resultaat:

- *Minimaal 80% van de jeugdigen uit de geslotenheid na de gezinsbehandeling stroomt weer terug naar hun eigen leefomgeving.*

Resultaat 2021

- Er zijn 0 jeugdigen na geslotenheid doorgestroomd naar gezinsbehandeling. Er heeft 1 gezin via het ambulante team ambulante gezinsondersteuning ontvangen maar dan in hun eigen woonomgeving.

Resultaat 2020 – 2021 en 2019- 2020

- Dit is een nieuwe doelstelling en is om deze reden niet in deze jaren gemonitord.

- Gezinsbehandeling is een nieuw product. Het is ontwikkeld als product in fase 2, maar wordt ook wordt ingezet ter voorkoming van een machtiging gesloten. In 2021 zijn 0 jeugdigen naar een gezinshuis uitgestroomd. Dit betekent dat we geen conclusie kunnen trekken ten aanzien van deze doelstelling.

- Gezinsbehandeling is wel via maatwerkovereenkomsten ingezet als preventief middel. Dit valt echter niet onder JeugdzorgPlus-contract en wordt hier niet in de monitoringsgegevens meegenomen.
- Horizon geeft voor het ontbreken van gezinsbehandeling via fase 2 de volgende verklaring *“Het aanbod was niet passend bij de zorgbehoefte van de jeugdigen die uitstroomden”*.

g. Doelstelling: vervolgbehandeling fase 2

Jeugdigen die fase 1 hebben doorlopen, hebben baat bij de vervolgbehandeling van fase 2.

Resultaat:

- *90% van de jeugdigen met een beëindigde gesloten machtiging stroomt door naar JouwZorg fase 2. Uitgezonderd van dit percentage zijn de jeugdigen die 18 jaar zijn geworden of die tijdens geslotenheid reeds zijn gestopt met fase 1.*

Resultaat 2021

- 39 jeugdigen zijn uit fase 1 uitgestroomd. Daarvan hebben 19 jeugdigen fase 2 doorlopen en 20 jeugdigen hebben het traject beëindigd na fase 1. Bijna 51% van de jeugdigen heeft geen fase 2 doorlopen.

Resultaat 2020 – 2021 en 2019- 2020

- Dit is een nieuwe doelstelling en is om deze reden niet in deze jaren gemonitord.

- De doelstelling is niet behaald. Niet 90% van alle jeugdigen, maar 51% van alle jeugdigen heeft na fase 1, jeugdhulp via fase 2 ontvangen. Het is nog de vraag of, en zo ja, hoe dit effect heeft op het herhaald beroep. Om dit te kunnen monitoren is een langere periode nodig.
- Horizon geeft de volgende verklaring voor het lagere aandeel in fase 2:
“Fase 2 is 1 jaar operationeel. Het is een nieuw aanbod dat door iedereen gedragen moet worden. We merken in de keten dat bij doorstroom naar een andere aanbieder, de aanbieder niet altijd onder regie van Horizon wil opereren. Verder heb je soms jeugdigen die je bijvoorbeeld, na het verblijf bij een andere aanbieder, nog deel 2 wilt aanbieden als ze bijvoorbeeld thuis gaan wonen. Dit laatste is nog niet gebeurd. Ook zijn er casussen waar we niet op papier deel 2 hebben aangeboden, maar waar we wel bij betrokken waren.”

Grafiek 7

- Fase 2 kent zes producten (we laten hier het onderwijszorgtraject buiten beschouwing). Daarvan zijn er vier (als combinatie) ingezet. De gezinsbehandeling en de therapeutische gezinsvormen zijn zoals eerder aangegeven niet ingezet.

CONCEPT